Wymagania edukacyjne śródroczne i roczne
zgodne z „Podstawą programową…”
Rok szkolny 2026/2027

Przedmiot:	**Historia**
Klasy:	**1**
Nauczyciel uczący:	**mgr Marta Groń**
Poziom:	**poziom podstawowy**
Program nauczania:	**R. Śniegocki K. Panimasz., Poznać przeszłość. Program nauczania historii w zakresie podstawowym dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Zgodny z podstawą programową do historii z 2022 r.**
Podręcznik przedmiotowy:	**M. Pawlak, A Szweda., Poznać przeszłość 1. Podręcznik do historii dla liceum ogólnokształcącego i technikum., Zakres podstawowy, Wydawnictwo Nowa Era 2024.** **- nr dopuszczenia MEN 1150/2/2023**

WYMAGANIA ŚRÓDROCZNE **- Zagadnienia z PP – Dział nr I -II**	
Ocena	**Wymagania**
dopuszczający (2)	Uczeń potrafi: wymienić najważniejsze fakty historyczne związane z historią omawianego wieku, umiejscowić je w czasie (podać datę) i przestrzeni (zaznaczyć na mapie); wymienić główne postacie historyczne oraz życia społecznego i połączyć je z wydarzeniami; wykazać powiązania faktów; opisać fakt stosując adekwatne pojęcia; wykazać się znajomością nazw i terminów
dostateczny (3)	Uczeń potrafi opisać: najważniejsze wydarzenia, genezę i przebieg głównych procesów społecznych i historycznych (demokracja, industrializacja, formowanie się nowoczesnych narodów), główne prądy umysłowe i ideologie, dorobek kultury polskiej, europejskiej i światowej; oceniać zjawiska wywierające wpływ na rozwój tożsamości narodowej; porównywać wydarzenia z różnych okresów historycznych; korzystać z różnych źródeł informacji (teksty źródłowe, podręczniki, mapy); zna wybitne postacie życia politycznego, gospodarczego i wojskowego; dostrzega rolę Polski i Polaków w dziejach;
dobry (4)	Uczeń potrafi: dokonać analizy źródeł historycznych oraz społecznych; porównywać informacje i wartościować je w celu wyjaśnienia problemu; dokonać syntezy i analizy tematycznej; formułować wnioski i własne oceny; opisać wydarzenia ukazując związki między faktami; wskazać przyczyny, następstwa i skutki wydarzeń i zależności między nimi; ukazać różne aspekty procesu historycznego oraz społecznego (polityczne, gospodarcze, społeczne i kulturalne); analizować tempo zmian i ich wpływ na przebieg procesów światowych; stawiać pytania i szukać na nie odpowiedzi.
bardzo dobry (5)	Uczeń potrafi samodzielnie przedstawić i ocenić wybrane problemy historyczne i społeczne; przedstawić najważniejsze informacje oraz opinie (oceny) różniące się między sobą, formułować wnioski i własną ocenę; uzasadnić swoje stanowisko, ocenić przydatność źródeł do rekonstrukcji wydarzeń historycznych, rozwijać umiejętności korelacji między przedmiotowej (historia, hit, wos, religia, etyka, język polski)
celujący (6)	Uczeń: opanował wymagania edukacyjne na niższe oceny szkolne (2-5); jest wybitnie kreatywny i zaangażowany w proces dydaktyczny oraz samorozwój; chętnie wykonuje prace dodatkowe w zakresie przedmiotu; może również reprezentować szkołę w konkursach, olimpiadach, turniejach przedmiotowych oraz tematycznych

Działy	**Realizowane treści, zgodne z „Podstawą programową…" MEiN** **Dział nr I -II Uczeń:**
HISTORIA JAKO NAUKA	1. definiuje podstawowe pojęcia (prehistoria, historia, historiografia, źródło historyczne) 2. rozpoznaje rodzaje źródeł historycznych 3. przedstawia periodyzację dziejów powszechnych i ojczystych

I. **PIERWSZE CYWILIZACJE**	1. Wyjaśnia następstwa przejścia ludzi od koczowniczego do osiadłego trybu życia 2. Omawia znaczenie wielkich rzek dla rozwoju cywilizacji i powstania pierwszych państw 3. Wymienia najważniejsze cywilizacje starożytnego Bliskiego Wschodu (Sumerowie, Babilon, Egipt, Persja) oraz przedstawia ich wkład do kulturowego dziedzictwa ludzkości 4. Wyjaśnia znaczenie terminu monoteizm na przykładzie religii żydowskiej i jego znaczenie 5. Zna dzieje państwa żydowskiego 6. Wymienia główne osiągnięcie starożytnych Fenicjan 7. Wyjaśnia znaczenie powstania alfabetu
II. **DZIEJE STAROŻYTNEJ GRECJI**	1. Prawidłowo stosuje pojęcia: *polis, Hellada, wielka kolonizacja grecka, demokracja, obywatel, tyran, oligarchia, ostracyzm, hoplita, falanga, triera, wychowanie spartańskie, wojna peloponeska, epoka hellenistyczna,* 2. Porównuje organizację społeczeństw: Aten i Sparty oraz formy ustrojowe greckich poleis 3. Wymienia reformatorów ustroju ateńskiego 4. Wymienia główne organy władzy w demokratycznych Atenach 5. Opisuje strukturę społeczną Aten 6. Lokalizuje w czasie i przestrzeni główne bitwy wojen persko-greckich (Maraton, Termopile, Salamina) i opisuje wynik tych starć 7. Wymienia i lokalizuje w czasie i przestrzeni główne bitwy z czasów Aleksandra Wielkiego (nad rzeką Granikos, pod Issos, pod Gaugamelą) 8. Rozpoznaje osiągnięcia kulturowe starożytnych Greków w dziedzinie filozofii, teorii społecznych, literatury i sztuki, ze szczególnym uwzględnieniem ich wkładu w kulturę europejską

<u>WYMAGANIA ROCZNE</u>

- Zagadnienia z PP – Dział nr I -II oraz

- Zagadnienia z PP- Dział nr III-IV

-

Działy	**Realizowane treści, zgodne z „Podstawą programową…" MEiN** **Dział nr III -IV Uczeń:**
III. **DZIEJE** **STAROŻYTNEGO RZYMU**	1. Prawidłowo stosuje pojęcia: *monarchia, republika, konsul, dyktator, obywatel, patrycjusze, plebejusze, zgromadzenia ludowe, senat, trybun ludowy, pretor, cenzor, edyl, legion, imperium, sprzymierzeńcy, kolonie rzymskie, prowincja, republika, cesarstwo, niewolnictwo, gladiator, pax Romana, romanizacja, barbarzyńcy, Wielka Wędrówka Ludów, dominat* 2. Charakteryzuje przemiany ustrojowe i społeczne (w tym problem niewolnictwa) w państwie rzymskim doby republiki oraz cesarstwa, z uwzględnieniem roli Juliusza Cezara i Oktawiana Augusta 3. Omawia kierunki i charakter ekspansji rzymskiej 4. Wyjaśnia genezę chrześcijaństwa i zmiany sytuacji chrześcijan w państwie rzymskim 5. Charakteryzuje znaczenie chrześcijaństwa dla zmian w kulturze i obyczajowości Rzymian 6. Wyjaśnia wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny upadku państwa rzymskiego 7. Rozpoznaje osiągnięcia kulturowe starożytnych Rzymian i ich wkład w kulturę europejską
IV. **POCZĄTKI ŚREDNIOWIECZA**	1. Lokalizuje w czasie i przestrzeni cesarstwo bizantyjskie i charakteryzuje jego osiągnięcia w zakresie kultury 2. Wyjaśnia genezę islamu i charakteryzuje główne zasady tej religii 3. Prawidłowo stosuje pojęcia: *Arabowie, islam, muzułmanie, Allach, Koran, meczet*

	4. Przedstawia charakter i główne kierunki ekspansji arabskiej 5. Opisuje charakterystyczne cechy kultury arabskiej 6. Prawidłowo stosuje pojęcia: *Germanie, Frankowie, chrystianizacja, Longobardowie, Merowingowie, Karolingowie, majordom, cesarz, renesans karoliński, minuskuła karolińska, uniwersalizm cesarski, system lenny, wasal, senior, herb* 7. Opisuje zasięg terytorialny, organizację władzy, gospodarkę i kulturę państwa Franków, ze szczególnym uwzględnieniem polityki Karola Wielkiego 8. Charakteryzuje ideę odnowienia cesarstwa rzymskiego na przykładzie jej realizacji przez państwo Karolingów oraz Ottonów 9. Opisuje proces tworzenia się państw w Europie, z uwzględnieniem ich chrystianizacji 10. Charakteryzuje funkcjonowanie władzy, struktur społecznych i gospodarki w systemie feudalnym 11. Opisuje elementy drabiny feudalnej 12. Opisuje charakterystyczne przejawy ożywienia społeczno-gospodarczego w Europie XI–XIII wieku 13. Wskazuje na mapie tereny pierwszych państw słowiańskich 14. Opisuje cechy kultury i wierzeń słowiańskich

<u>Uwaga</u>: W toku edukacji realizowane będzie dostosowanie wymagań dla uczniów, stosownie do zaleceń zawartych w opinii Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

SPOSOBY SPRAWDZANIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW

FORMA SPRAWDZENIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW	BADANE KOMPETENCJE UCZNIÓW	UWAGI - dla uczniów z dysfunkcjami
Wypowiedź ustna.	- przeprowadzana na lekcjach bieżących i powtórzeniowych, - sprawdza wiedzę i umiejętności w zakresie przewidzianym Podstawą Programową oraz wymaganiami edukacyjnymi - obejmuje zakres materiału dotyczący całości przerabianego aktualnie działu tematycznego,	- wypowiedź w prostej formie i w ograniczonym zakresie - materiał dzielony na mniejsze części
Prace pisemne: **- testy tematyczne,** **- pisemne prace przekrojowe (sprawdziany),** **- krótkie kartkówki** **- karty pracy**	- sprawdzają znajomość treści programowych z kolejnych działów tematycznych, - kontrolują stopień opanowania nabytych przez ucznia umiejętności w zakresie przedmiotu, - określają umiejętność formułowania wypowiedzi na piśmie, z uwzględnieniem własnych przemyśleń, opinii i sądów, - zapowiadane tydzień wcześniej wraz ze stosowną adnotacją w dzienniku elektronicznym,	- wydłużony czas pracy lub ograniczona liczba pytań
Prace pisemne oparte o analizę różnorodnych źródeł – tematyczne ćwiczenia dydaktyczne, z wykorzystaniem aktywizujących metod nauczania	- sprawdzają umiejętność pracy ucznia z materiałem źródłowym (np. tekst źródłowy, tabele, wykresy, schematy, materiał oglądowy), a w szczególności poprawną jego charakterystykę i interpretację oraz właściwe formułowanie odpowiedzi na dotyczące go pytania, - kontrolują biegłość rozumienia genezy, przebiegu i skutków wydarzeń historycznych; umiejętność logicznego formułowania wniosków oraz uzasadniania własnego stanowiska, - kontrola stopnia opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności poznanych na lekcjach i nabytych w toku pracy własnej oraz kontrola zdolności ich zastosowania do rozwiązywania zadań i ćwiczeń praktycznych	- wydłużony czas pracy i bez rywalizacji czasowej

Ocena aktywności podczas zajęć dydaktycznych.	- sprawdza zaangażowanie ucznia w przebieg procesu dydaktycznego podczas zajęć lekcyjnych (praca indywidualna pod kierunkiem nauczyciela oraz praca grupowa).	- ocena zaangażowania na lekcji
Samodzielna praca pozalekcyjna i pozaszkolna ucznia (projekt edukacyjny, prace domowe, referaty tematyczne, prezentacje multimedialne, portfolio, aktywność społeczna itd.)	- określają zdolność ucznia do samodzielnego i twórczego korzystania z różnych, pozaszkolnych źródeł informacji – w tym również środków masowego przekazu (radio, telewizja, prasa, internet) oraz środków multimedialnych, - oceniają zdolności ucznia w zakresie zastosowania przez niego wiedzy i umiejętności nabytych w toku procesu dydaktycznego oraz pozalekcyjnej i pozaszkolnej pracy własnej do realizacji konkretnych zadań praktycznych, - kontrolują poprawność sporządzania przypisów oraz bibliografii samodzielnej pracy pisemnej	- ocena aktywności w podejmowaniu jakichkolwiek prac dodatkowych, na poziomie indywidualnych możliwości ucznia
Udział w konkursach przedmiot. i tematycznych (szkolnych i pozaszkolnych).	- ocena pracy dodatkowej wykonanej przez ucznia w zakresie przewidzianym „Podstawą programową” MEN-u lub wykraczającej poza ten zakres, - reprezentowanie szkoły na zewnątrz	- ocenianie adekwatne do możliwości i zdolności ucznia

Przedziały procentowe w przeliczeniu na oceny:

0 – 35 % niedostateczny
36 – 49 % dopuszczający
50 – 74 % dostateczny
75 – 89 % dobry
90 – 99 % bardzo dobry
100 % celujący